

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

СИЛАБУС ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

« ПСИХОЛОГІЯ »

Мова навчання – *українська*

Шифр та найменування галузі знань **14 «Електрична інженерія»**

Код та найменування спеціальності **144 «Теплоенергетика»**

Освітньо-професійна програма «*Енергетичний інжиніринг та енергоаудит*»

Ступінь вищої освіти *бакалавр*

Затверджено на засіданні

Методичної Ради зі спеціальності **144 «Теплоенергетика»**

« » 2025 р. протокол №

Реєстраційний номер в Навчальному відділі

1. Загальна інформація

Кафедра: [Філософії і права](#)
Викладач: Черкаський Андрій Володимирович, доцент
 кафедри філософії і права, кандидат історичних наук

Профайл

Контакти:
 sfpkafedra@gmail.com
 048-712-40-61

Освітній компонент викладається на 3 курсі у 5 семестрі

Кількість: кредитів – 3, годин – 90

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	30	18	12
заочна			
Самостійна робота, годин	Денна – 60		Заочна

Розклад занять

2.Анотація освітнього компоненту

Предмет вивчення дисципліни «Психологія» – закономірності і механізми формування та функціонування психіки людини, прояви психічних явищ, формування особистості у процесі виховання, навчання, освіти, професійної діяльності та соціалізації. Пререквізити курсу: вивчення курсу «Психологія» предметно пов'язане зі знаннями соціально-гуманітарних дисциплін, як обов'язкових, так і вибіркових: «Філософія», «Основи біоетики та біобезпеки», «Психологія спілкування» тощо.

Психологія – це наука про людину, людські спільноти, їхнє життя й діяльність, методи виховання. Вона вивчає закономірності, механізми, умови, чинники та особливості розвитку й функціонування психіки, її взаємодію з внутрішнім і зовнішнім психічним, а також сутність і зміст останніх.

В курсі студенти вивчають внутрішній світ людини, психічні процеси, стани, властивості, закони виникнення, розвитку й перебігу психічної діяльності, становлення психічних властивостей людини, життєве значення психіки, виховання, як особливу функцію суспільства, освіти і навчання людини на всіх вікових етапах його розвитку.

3.Мета освітнього компоненту

Мета дисципліни: формування у студентів базових знань про основні закономірності функціонування психіки, для розуміння механізмів, які забезпечують ефективність навчального процесу, формують оптимальні методи засвоєння знань, педагогічну скерованість мислення студентів та ефективні методи саморегулювання в процесі життєдіяльності та професійної самореалізації.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- різні підходи до психології особистості та колективу;
- досвід використання різних методів вивчення особистості та соціально-психологічних явищ колективу, методів виховання;
- досвід використання психології у психологічному забезпеченні діяльності на передових вітчизняних харчових підприємствах та підприємствах інших держав.

вміти:

- використовувати основні форми та методи вивчення особистості у практичній діяльності керівника підприємства (на репродуктивному рівні);
- аналізувати соціально-психологічні явища у колективі підприємства з метою формування ефективних взаємовідносин у колективі (на алгоритмічному рівні);
- використовувати теоретичні знання, принципи, форми та методи психологічного забезпечення діяльності підприємств;
- використовувати основні форми та методи виховання особистості у практичній діяльності керівника підприємства.

4.Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення освітнього компоненту «Психологія» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в [Стандарті вищої освіти зі спеціальності № 144 «ТЕПЛОЕНЕРГЕТИКА»](#) та [освітньо-професійній програмі «ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ІНЖИНІРИНГ ТА ЕНЕРГОАУДИТ» підготовки бакалаврів](#).

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність розв'язувати складні загальні, спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері теплоенергетики або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів електричної інженерії і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення

суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Навички використання інформаційних і комунікативних технологій. ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК7. Здатність працювати в команді.

ЗК8. Здатність спілкуватись державною мовою як усно, так і письмово. ЗК9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК11. Навички використання стандартних методів розрахунків.

ЗК12. Здатність алгоритмізації та моделювання процесів перенесення.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК8. Здатність використовувати наукову і технічну літературу та інші джерела інформації у професійній діяльності в теплоенергетичній галузі.

Програмні результати навчання:

ПРН3. Розуміння міждисциплінарного контексту спеціальності «Теплоенергетика».

ПРН9. Вміти знаходити необхідну інформацію в технічній літературі, наукових базах даних та інших джерелах інформації, критично оцінювати і аналізувати її.

ПРН17. Аргументувати і доносити судження, які відбивають інженерні рішення в сфері теплоенергетики та відповідні соціальні, екологічні та етичні проблеми до фахівців і нефахівців.

5. Інформаційний обсяг освітнього компоненту

5.1 Перелік лекційних завдань

№ теми	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовний модуль 1. «Основи загальної психології»			
1	Вступ до вивчення курсу «Психологія».	2	
2	Методологія та методи психологічної науки.	2	
3	Особистість. Основні теорії та концепції психології особистості.	2	
4	Когнітивна та афективна сфера особистості.	2	
5	Структура особистості та її індивідуально-типологічні особливості.	2	
	Разом за модулем 1	10	
Змістовний модуль 2. «Основи соціальної психології»			
1	Психологічні аспекти спілкування.	2	
2	Психологія діяльності та вчинку.	2	
3	Психологія груп та колективу.	2	
4	Міжособистісні конфліктні ситуації і їхнє подолання.	2	
	Разом за модулем 2	8	
	Разом за ОК:	18	

5.2 Перелік практичних робіт

№ з/п	Назва практичної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Вступ до вивчення курсу «Психологія».	2	
2	Методологія та методи психологічної науки.	2	
3	Особистість. Основні теорії та концепції психології особистості.	2	
4	Когнітивна та афективна сфера особистості.	2	
5	Структура особистості та її індивідуально-типологічні особливості.	2	
6	Психологічні аспекти спілкування.	2	
	Всього за ОК:	12	

5.3 Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Опрацювання матеріалу за теоретичними питаннями ОК	25	
2	Написання реферату з теоретичних питань ОК	20	
3	Розв'язання тестів	15	
	Всього за ОК:	60	

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувача проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролів.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів за ОК, що забезпечують вивчення даного освітнього компоненту (діагностика первинних знань здобувачів).

Формами поточного контролю є:

- письмові контрольні роботи за окремими темами або модульні контрольні роботи;
- тестування знань здобувачів з певних тем або з певних окремих питань ОК;
- вивчення і захист окремих тем практичних робіт;
- усне опитування;
- тощо.

Підсумковий контроль – диференційований залік.

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів	
	Денна	Заочна
Змістовний модуль 1. «Основи загальної психології»		
Лекційний курс*	5	
Практичні роботи*	6	
Самостійна робота*	14	
Тестування*	25	
Всього за змістовний модуль 1	50	
Змістовний модуль 2. «Основи соціальної психології»		
Лекційний курс*	5	
Практичні роботи*	6	
Самостійна робота (у вигляді індивідуальних завдань)*	14	
Тестування*	25	
Всього за змістовний модуль 2	50	
Всього	100	

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в Одеському національному технологічному університеті.](#)

Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів**Контрольні заходи під час лекційного курсу (в межах одного змістовного модулю)**

Бали		Критерії оцінювання	Оцінка
денна	заочна		
4,5-5		Демонструються глибокі знання, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, вільне володіння науковими термінами, високу комунікативну культуру	відмінно
4,0-4,4		Демонструються децю обмежені знання навчального матеріалу, допускаються окремі несуттєві помилки й неточності	дуже добре
3,5-3,9		Демонструються засвоєння навчального матеріалу, але при відповідях виявляються неточності, незначні Помилки	добре
2,1-3,4		Демонструються неповні відповіді, допущені	достатньо

		<i>неточності, помилки, не виявляється самостійності суджень</i>	
0		Не приймає участі в обговоренні лекційного матеріалу	<i>незадовільно</i>

Практичні роботи (оцінювання однієї роботи)

1,5-2 балів	<i>На практичному занятті надані повні обґрунтовані відповіді</i>	<i>відмінно</i>
1,2-1,4 балів	<i>На практичному занятті при відповіді допущені неточності</i>	<i>дуже добре</i>
1,1-1,3 балів	<i>На практичному занятті відповіді неповні, допущені помилки</i>	<i>добре</i>
1,0-1,2 балів	<i>На практичному занятті відповіді неповні, допущені грубі помилки</i>	<i>достатньо</i>
0-0,9	<i>На практичному занятті дані незадовільні відповіді</i>	<i>незадовільно</i>

Тестування:

21-25	<i>90 – 100 % правильних відповідей</i>	<i>відмінно</i>
16-20	<i>74 – 89% правильних відповідей</i>	<i>дуже добре</i>
10-15	<i>60 – 73% правильних відповідей</i>	<i>добре</i>
6-9	<i>35 – 59% правильних відповідей</i>	<i>достатньо</i>
0-5	<i>0– 35% правильних відповідей</i>	<i>незадовільно</i>

Самостійна робота:

Бали			Критерії оцінювання	Оцінка
денна		заочна		
ЗМ1	ЗМ2	ЗМ1, ЗМ2		
12,0-14,0	12,0-14,0		<i>Самостійна робота відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді</i>	<i>відмінно</i>
10,0-11,0	10,0-11,0		<i>Самостійна робота відпрацьована та вчасно захищена, але при відповіді допущені неточності</i>	<i>дуже добре</i>
6,0-9,0	6,0-9,0		<i>Самостійна робота відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки</i>	<i>добре</i>
4,0-5,0	4,0-5,0		<i>Самостійна робота відпрацьована, відповіді неповні, допущені грубі помилки</i>	<i>достатньо</i>
0-3,0	0-3,0		<i>Самостійна робота не відпрацьована, дані незадовільні відповіді</i>	<i>незадовільно</i>

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК:

Лекційні заняття: Словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія; Наочні: ілюстрація, спостереження, демонстрація; пояснювально-демонстративний метод, проблемний виклад.

Практичні заняття: аналіз конкретних ситуацій (проблемних, звичайних, нетипових); групове обговорення питання; дискусії, інтерактивні методи навчання (робота в малих групах, кейс-метод, мозковий штурм, проєктний метод).

Самостійна робота: робота з навчально-методичними матеріалами, робота зі статистично-аналітичними даними, науково-дослідна робота студентів (методи пізнання, аналогій, оцінка, ілюстрація тощо), складання скетчів за темами лекцій, реферування, конспектування).

8. Інформаційні ресурси

Базові (основні):

1. Загальна психологія [Текст]: підручник / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. ; Укр. держ. ун-т ім. Михайла Драгоманова. — 10-те вид. — Київ: Каравела, 2024. — 464 с. — (Українська книга). — МОН.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2233162>

2. Психологія професійної діяльності [Електронний ресурс] : підручник / В. С. Біскуп, А. Н. Гірняк, Г. С. Гірняк та ін. ; за ред. С. К. Шандрука ; Західноукр. нац. ун-т. — Тернопіль : ЗУНУ, 2022. — 256 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2064635>

3. Психологія управління [Електронний ресурс] : навч.-метод. посіб. для самост. вивчення дисц. / Н. В. Старовойтенко, В. І. Осипенко, І. А. Чемерис та ін. ; Черкас. держ. технол. ун-т. — Черкаси : ЧДТУ, 2020. — 300 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2133724>

4. Дружкова, І. С.

Конспект лекцій з дисципліни "Педагогіка та психологія вищої школи" [Електронний ресурс] : для магістрів усіх спец. ден. та заоч. форм навчання / І. С. Дружкова ; відп. за вип. А. О. Соловей ; Каф. соціології, філософії і права. — Одеса : ОНАХТ, 2020. — 56 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.1376977>

5. Козак, Катерина Богданівна.

Психологія управління : метод. вказівки до практ. занять студентів [Електронний ресурс] : спец. 073 "Менеджмент", галузь знань 07 "Управління та адміністрування" СВО "Магістр" / К. Б. Козак ; відп. за вип. І. І. Савенко ; Каф. менеджменту і логістики. — Одеса : ОНАХТ, 2021. — 19 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.1769242>

6. Щербакова, Ірина Миколаївна.

Психологія: теорія і практика [Електронний ресурс] = Psychology: Theory and Practice : навч. посіб. / І. М. Щербакова, Т. Г. Харченко ; Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка, Лаб. методології практ. психології. — Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2023. — 364 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2288340>

Додаткові:

1. Методологія та організація наукових досліджень [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Л. О. Єльнікова, О. О. Мазуренко, О. А. Назаров та ін. ; Укр. держ. ун-т науки і технологій. — Дніпро, 2024. — 228 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2855345>

2. Психологія управління [Електронний ресурс] : навч.-метод. посіб. для самост. вивчення дисц. / Н. В. Старовойтенко, В. І. Осипенко, І. А. Чемерис та ін. ; Черкас. держ. технол. ун-т. — Черкаси : ЧДТУ, 2020. — 300 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2133724>

3. Соціологія і психологія [Текст] : навч. посіб. / Ю. Ф. Пачковський, А. Г. Хоронжий, І. О. Кулініч та ін. ; за ред. Ю. Ф. Пачковського ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. — 3-тє вид., стер. — Київ : Каравела,

2022. — 760 с. — (Українська книга). — МОН.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2272534>

4. Spielman, Rose M.

Psychology : 2e [Електронний ресурс] = Психологія : 2e / Rose M. Spielman, William J. Jenkins, Marilyn Lovett. — Houston, Texas : OpenStax, Rice University, 2020. — 741 p. : online resource.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2241324>

5. Бакаленко, Олена Анатоліївна.

Психологія управління [Електронний ресурс] : навч. посіб. / О. А. Бакаленко ; Харків нац. ун-т радіоелектроніки. — Харків : ХНУРЕ, 2020. — 120 с.

<https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHNT.2127004>

9. Політика освітнього компоненту

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, [Корпоративному кодексу ОНТУ](#), [Кодексу академічної доброчесності ОНТУ](#), [Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ](#), [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в ОНТУ](#), [вимог ISO 9001:2015](#) та вимог [роботодавців](#)

Викладач

/ПІДПИСАНО/

Андрій ЧЕРКАСЬКИЙ

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри Філософії і права
Протокол від «28» серпня 2024 р. №14

В.о. зав. каф. ФіП

/ПІДПИСАНО/

Анатолій СОЛОВЕЙ

Гарант ОП «ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ІНЖИНІРИНГ
ТА ЕНЕРГОАУДИТ»

д.техн.н., професор кафедри

Нафтогазових технологій, інженерії

та теплоенергетики

/ПІДПИСАНО/

Олександр ТІТЛОВ